

MIĘDZYZAKŁADOWY ZWIĄZEK ZAWODOWY
PRACOWNIKÓW
GRUPY KAPITAŁOWEJ ENEA
www.mzzp.info

60-479 POZNAŃ UL. STRZESZYŃSKA 58
NIP 778-14-29-172

MAIL: jerzy.wiertelak@zgora.operator.enea.pl; janusz.sniadecki@mzzp.pl

Tel: 68 328-18-49; Tel: 61 856-11-25; Tel/Fax 61 856-11-55

Poznań, dnia 18 sierpnia 2014 r.

ENEA S.A.
ul. Górecka 1
60-201 Poznań

Dotyczy pisma z dnia 31 lipca 2014 r. odnośnie standaryzacji procedur wysyłania pracowników w podróże służbowe i uporządkowania zasad finansowania przez pracodawcę podróży dotyczących spraw związkowych oraz przedstawionych wzorów wniosków

Szanowni Państwo,

Działając w imieniu Międzyzakładowego Związku Zawodowego Pracowników Grupy Kapitałowej ENEA, a w związku z Państwa pismem z dnia 31 lipca 2014 r. i załączonymi do nich wzorami, uprzejmie informujemy, co następuje.

Na wstępie należy podkreślić, iż doceniamy pomoc w tworzeniu dokumentów związkowych, jakimi są m.in. wnioski kierowane do pracodawcy na podstawie uprawnień wynikających z Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy. Z pewnością przesłane wzory poddamy analizie, a ich zaakceptowane elementy wykorzystamy przy tworzeniu niezbędnych pism i wniosków. **Zakładamy przy tym, iż przedstawione przez Państwa projekty mają jedynie charakter materiałów pomocniczych, a nie stanowią próby narzucenia stronie związkowej sposobów i form działania.**

Z oczywistych bowiem względów, nawet pracodawca, a co dopiero spółka prawa handlowego nie będąca pracodawcą dla pracowników spółek zależnych, nie może narzucać rozwiązań ani utrudniać organizacjom związkowym realizacji ich uprawnień.

Przypomnieć w tym miejscu należy, iż samorzędność i niezależność związków zawodowych jest uprawnieniem ustawowym, a próba ingerencji w te uprawnienia podlega ochronie na gruncie prawa karnego. Nie ma zatem żadnych podstaw prawnych, aby pracodawca, ani żadna spółka powiązana, a nawet władająca pracodawcą, narzucała stronie związkowej jakiegokolwiek działania bez wyraźnej podstawy prawnej.

Mając jednakże na względzie zasady prowadzenia dialogu społecznego, a także doceniając poniesiony wkład pracy, w sposób dogłębny poddaliśmy analizie zarówno treść przedmiotowego pisma, jak i przedstawione formularze. Z analizy tej wynika, iż **zarówno pismo, jak i wnioski zawierają wady formalne, jak i merytoryczne, a zatem ich wykorzystanie w obecnej postaci nie jest możliwe.**

Przede wszystkim w Państwa piśmie w sposób nie do końca precyzyjny odnoszą się Państwo do zapisów ZUZP. Zgodnie ze stanowiskiem autora pisma: *„Polecenie odbycia delegacji związkowej powinno pochodzić od uprawnionego reprezentanta Organizacji Związkowej, a rozliczenie tej podróży winno być dokonane przez osobę delegowaną wobec delegującej Organizacji Związkowej. Pracodawca ogranicza się tu, w myśl ZUZP ENEA, do kontroli i akceptacji wniosku oraz następnie do weryfikacji faktycznie poniesionego wydatku i przekazania na rachunek bankowy Organizacji Związkowej odpowiedniej kwoty pieniężnej”.*

Bazując na tej tezie i biorąc za podstawę prawną § 16 Załącznika nr 16 do ZUZP, autor formularzy przygotował treść *Wniosku organizacji związkowej o sfinansowanie kosztów podróży związkowej* **w sposób naruszający podstawowe prawa związkowe.**

Nie jest bowiem rolą pracodawcy weryfikowanie i kontrola działalności związkowej w zakresie celu i terminu podróży związkowej. Zwracamy uwagę, iż wybór miejsc i form prowadzenia działalności przez organizacje związkowe należy do ich samorządnych i ustawowych uprawnień. W szczególności, kiedy dotyczy to osób stale zwolnionych z obowiązku świadczenia pracy, a także mając na uwadze fakt, iż finansowanie tych wyjazdów dokonywane jest z tzw. puli związkowej. **Nie ma tu zatem miejsca na jakkolwiek uprzednią kontrolę i akceptację wniosków o pokrycie kosztów podróży służbowych, przez pracodawcę.**

Paragraf 16 Załącznika nr 16 do ZUZP nie zostawia w tej kwestii wątpliwości, a użyte tam sformułowanie „pokryje” nie pozwala na dowolność w tym zakresie, a przedstawione do rozliczenia koszty nie wskazują na naruszenie np. pkt 4 tego artykułu (naruszenie zapisu o pobycie w hotelu o stosownym standardzie). Oczywiście też faktem pozostaje, iż pokrycie kosztów wymaga ich wcześniejszego poniesienia, w innym wypadku strona ZUZP wskazywałaby na okoliczność wnioskowania o zaliczkę na koszty, a następnie ustanawiałby obowiązek rozliczenia takiej zaliczki, **co w przedmiotowej sprawie nie ma miejsca.**

Uprzedzając ewentualne zarzuty, dotyczące wyjazdu związkowych osób zwalnianych ze świadczenia pracy w sposób doraźny, przypominamy, iż w tej kwestii obowiązują odrębne procedury ustawowe, dodatkowo wzmocnione zapisem § 12 ust. 2 Załącznika nr 16 do ZUZP, gdzie wskazany jest jedyny wyjątek, w którym pracodawca może odmówić zwolnienia takiej osoby we wskazanym terminie (tj. w przypadku braku zastępstwa i zagrożenia istotną stratą). Tym samym jakkolwiek dodatkowa kontrola pracodawcy, generowana na podstawie przygotowanego przez Państwa wniosku jest niedopuszczalna, a jego ocena merytoryczna i formalna (zawarta na stronie pt. *Rozpatrzenie wniosku*), **jest ewidentnym naruszeniem uprawnień związkowych.** Idąc bowiem tokiem rozumowania autora wniosku, strona związkowa powinna wskazać cel podróży, przy czym nie bardzo wiadomo, czy dla akceptacji merytorycznej wniosku, wystarczające byłoby podanie lokalizacji geograficznej, czy też konieczne byłoby podanie celu spotkania. W każdym jednak przypadku, stanowi to naruszenie uprawnień związkowych i utrudnianie prowadzenia działalności. Jeżeli bowiem w ostatniej chwili, z różnych przyczyn organizator spotkania zmieni lokalizację, to wniosek będzie de facto bezprzedmiotowy, a dodatkowo prowadzić będzie do konieczności składania dodatkowych wyjaśnień i utrudnień w refundacji kosztów. Co więcej, absurdalne jest wymaganie od związków podawania, nawet orientacyjnie, kosztów podróży, bowiem w momencie składania wniosku często niemożliwym będzie ich jakiegokolwiek doprecyzowanie. Takie działanie stanowi zatem utrudnianie prowadzenia działalności związkowej poprzez nałożenie zbędnego formalizmu – w dodatku bez wyraźnej podstawy prawnej.

Pomijając powyższe zastrzeżenia merytoryczne do treści wniosków, warto też zauważyć całkowitą bezużyteczność formularzy, nastawionych wyłącznie na generowanie dodatkowych czynności przez weryfikującego je pracownika, zwiększanie biurokracji m.in. poprzez stawianie krzyżyków w sztucznie i bezużytecznie tworzonych rubrykach.

Trzy strony formularzy zawierają absurdalne zapisy typu kwota poprawna, niepoprawna. W żadnej znanej procedurze administracyjnej, nie jest znane stwierdzanie krzyżykami niepoprawności kwoty, i pisanie do tego uzasadnień. Dlatego też wnioski te robią wrażenie, jakby były przygotowane przez osoby bez jakiegokolwiek przygotowania zawodowego, które tworzą dokumenty dla samego ich istnienia. Oczywiście bowiem pozostaje, że ewentualne błędy we wniosku wymagają po prostu jego korekty (a w przypadku błędów nieusuwalnych) przykładowo odmowy zwrotu części refundacji ze wskazaniem przyczyny tego faktu.

Tworzenie trzech kartek papieru dla prostej czynności zwrotu kosztów jest absurdalne i kosztogenne.

Rozumiejąc potrzebę prowadzonych procedur standaryzacyjnych, zwracamy zatem przy tej okazji Państwa uwagę na bezsensowność i nieracjonalność tworzonych dokumentów. Także bowiem z tego względu nie możemy wykorzystać przygotowanych przez Państwa wniosków, nie dysponujemy bowiem odpowiednią liczbą członków, którzy mogliby poświęcać czas na tego typu „papierologię”, podczas gdy celem naszego działania jest działalność związkowa. Zarzucanie organizacji związkowych sztucznie tworzonymi obowiązkami i procedurami – nawet przy założeniu dobrej woli tego działania – **kwalfikuje się także pod zarzut utrudniania prowadzenia działalności związkowej.**

Podsumowując, jesteśmy otwarci na opracowanie standardowego wniosku dotyczącego pokrycia kosztów podróży związkowej, w zakresie którego organizacja związkowa wnosić będzie o pokrycie kosztów dokonanej podróży, przedstawiać dokumenty rozliczeniowe – a pracodawca dokonywać akceptacji i wypłaty środków. Ewentualnie, w przypadku stwierdzenia przez pracodawcę nieprawidłowości (braki w dokumentacji, inne ważne przyczyny), wzywać do uzupełnienia lub zwrotu kosztów.

Nie ma natomiast zgody na uprzednią kontrolę wyjazdu służbowego przez pracodawcę. Ponownie zwracamy uwagę, iż takie regulacje w sposób **nieuprawniony naruszałoby bowiem prawnie zagwarantowane wolności związków zawodowych**, w tym zwłaszcza **samorządność** w wyznaczeniu zasad i metod funkcjonowania i podejmowana decyzji w kontekście zlecenia działaczom podróży w celu realizacji zadań związkowych oraz **niezależność** od wszelkich podmiotów zewnętrznych, w tym pracodawcy.

Szczególnie, iż uprawnienia pracodawcy (przyznane w formularzach wniosków), **rażąco przekraczają także granice dopuszczalnego zakresu informacji, jakich pracodawca jest władny żądać od organizacji związkowych.** Stanowią one także wyraz **arbitralnej interpretacji zapisów wiążącego pracodawców ZUZP**, który w sposób jednoznaczny i niebudzący wątpliwości kształtuje wytyczne odnośnie zasad pokrywania kosztów podróży związkowych, i który w żadnym miejscu nie statuuje dla pracodawcy uprawnień, o jakich mowa we wnioskach.

Pracodawca **nie ma bowiem skutecznej podstawy prawnej, by żądać przedstawienia wszystkich ww. informacji, zwłaszcza, że nie wiadomo, jaki będzie wymagany od związków poziom szczegółowości w określeniu poszczególnych kwestii.** Pracodawca tym samym wkraczałby w sferę objętą wolnością i wynikającą z niej - tajemnicą związkową, a z drugiej strony mógłby w sposób całkowicie dowolny kwalifikować wskazane dane i rozpatrywać złożony wniosek wedle własnego uznania.

Na szczególną krytykę zasługują właśnie ustalone przez spółkę zasady rozpatrywania wniosku przez pracodawcę. Przypomnieć należy bowiem, że wyżej wspomniana, wynikająca z powszechnie obowiązujących przepisów prawa, w tym ustawy o związkach zawodowych oraz Ustawy Zasadniczej, niezależność działania organizacji związkowych wyraża się m.in. w braku podległości wobec pracodawców, co zapewnia wolność od ingerencji i nadzoru z ich strony.

W świetle powyższej zasady **sprzeczne z prawem są jakiegokolwiek działania o charakterze nadzorczym lub kontrolnym wobec związków zawodowych ze strony pracodawcy**, a właśnie takie próbuje się wdrożyć w przedmiotowej sprawie, **zastrzegając na rzecz pracodawcy prawo merytorycznej oceny składanego przez organizacje związkowe wniosku jeszcze przed odbyciem podróży, której ten wniosek dotyczy.**

Po raz kolejny podkreślamy, iż uprawnienie pracodawcy powinno ograniczyć się w przedmiotowej sprawie jedynie do rozliczenia faktycznie poniesionych kosztów podróży, już po jej odbyciu, na podstawie przedłożonego wniosku i załączonej do niego odpowiedniej dokumentacji (rachunkowej), wedle wskazań wiążącego pracodawcę ZUZP.

MIĘDZYzakładowy Związek Zawodowy Pracowników GK ENEA

Nie możemy zatem wyrazić zgody na przyjęcie do zaproponowanych wniosków, gdyż stanowią one przejaw bezprawnej ingerencji w niezależność i samorządność organizacji związkowych, ograniczając swobodne działanie organizacji związkowych.

Jednocześnie deklarujemy gotowość współpracy w zakresie wygenerowania wspólnych standardów w zakresie rozliczania podróży służbowych, jednak z przyczyn wskazanych powyżej, wykorzystanie do tego celu przedstawionych projektów wniosków jest całkowicie niemożliwe.

**MIĘDZYzakładowy
Związek Zawodowy Pracowników
Grupy Kapitałowej ENEA
Z-CA Przewodniczącego**

Janusz Śniadecki